

Innlandet
fylkeskommune

Regional plan for nettinfrastrukturen for energi

Planprogram

Høringsdokument 11.09.2026

Forord

En stabil kraftforsyning er avgjørende for omstilling og et velfungerende innlandssamfunn. Samfunnsendringer med økt kraftbehov gir økt press på nettet og kraftbalansen. Innlandet fylkeskommune skal, sammen med Statnett og regionale nettaktører igangsette en pilot med regional plan for å realisere både nettkapasitet og ny produksjon.

Planprogrammet er første fase av dette arbeidet. Planprogrammet er utarbeidet og kvalitetssikret av en tverrfaglig, administrativ prosjektgruppe med representanter fra Statsforvalteren i Innlandet, Statnett, samt de regionale nettaktørene Vevig, Fjellnett og Elvia.

Arbeidet er også forankret i en styringsgruppe ledet av fylkesordfører (AP) med representanter fra (H) og (SP), i tillegg til representanter fra Statsforvalteren og Statnett. Administrativ ledelse fra Innlandet fylkeskommune har også deltatt i styringsgruppen.

Forslaget til planprogram legges nå ut på høring/offentlig ettersyn i perioden 30.09-11.11.2026. I høringsperioden blir det avholdt et digitalt høringsseminar for alle som får planprogrammet tilsendt. I etterkant av høringen blir planprogrammet bearbeidet og ferdigstilt og lagt fram for vedtak i fylkesutvalget i desember 2026.

Vedtatt planprogram legges så til grunn for arbeidet med Regional plan for nettinfrastrukturen for energi.

Vel møtt til høring

Fylkesordfører

Innhold

1. Innledning	5
2. Formål og mål	7
2.1. Planens formål	7
2.2. Planens mål	8
3. Rammer og lovforankring.....	9
3.1. Rammer for planarbeidet	9
3.2. Planens lovforankring og innretning	11
3.3. Plannivå og krav til konsekvensutredning	12
3.4. Kart- og planforskriften	14
4. Transmisjonsnett og regionalnett i Innlandet	16
4.1. Transmisjonsnett	16
4.2. Regionalnett	17
5. Kunnskapsgrunnlag og analyse.....	18
5.1. Forslag til tematikk kunnskapsgrunnlaget bør omhandle.....	18
5.2. Analyse som grunnlag for prioritering	20
6. Organisering av arbeidet	21
6.1. Styringsgruppe og politisk forankring.....	22
6.2. Prosjektledelse	23
6.3. Kjernegruppe og kunnskapsteam	23
6.4. Prosjektgruppe	24
7. Arbeidsfaser og framdriftsplan	25
7.1. Arbeidsfaser	25
7.2. Framdriftsplan	28
8. Medvirkning	30
8.1. Medvirkning i arbeidet med planprogram.....	30
8.2. Medvirkning i arbeidet med plan.....	32
9. Vedlegg	34

9.1.	Nasjonal politikk og nasjonale utredninger	34
9.2.	Regional politikk og føringer for planarbeidet	36
9.3.	Fakta om nettinfrastrukturen i Innlandet	37
9.4.	Mulighetsrom ved planens handlingsprogram.....	45
9.5.	Begreper brukt i planarbeidet.....	46

1. Innledning

Innlandets visjon, **eventyrlige muligheter**, vitner om et fylke med sterke røtter og store drømmer, med mål om å ha en ledende posisjon innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv. Vi skal jobbe for å realisere eventyrlige muligheter i Innlandet gjennom:

- Bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser.
- Levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder.
- At aktører i fylket vårt får større nasjonal betydning og synlighet.

Vårt felles prosjekt er å bygge Innlandet og ta i bruk mulighetene i samarbeid på tvers av kommunegrenser, forvaltningsnivåer og sektorer.

Regional plan for nettinfrastrukturen er forankret i Innlandsstrategien 2024-2028, som ble vedtatt av Fylkestinget 19.12.2024. Innlandsstrategien gir retning for prioritert politikk for perioden, og bygger på FNs 17 bærekraftsmål. I Innlandsstrategien er dette beskrevet slik:

- *I 2030 har Innlandet en robust og bærekraftig infrastruktur som tåler framtidige utfordringer og sikrer samfunnets grunnleggende behov.*
- *Det betyr at innbyggerne i Innlandet opplever en bærekraftig og stabil kraftproduksjon og et ledningsnett med framtidsrettet kapasitet.*

Planen skal fastsette mål og beskrive utfordringene ved ledningsnett og installasjoner i Innlandet. Planen er en geografisk plan som på bakgrunn av kunnskapsgrunnlag og analyser skal prioritere prosjekter (ledningsnett/installasjoner) som konsekvensutredes. Planen skal også ha et handlingsprogram som kan vise påfølgende prioriterte prosjekter.

For regional plan skal det som ledd i varsling av planoppstart, utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet (Plan- og bygningsloven §4-1). Planprogrammet er «oppskriften» på hvordan planarbeidet skal foregå.

§ 4-1. Planprogram

For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Kongen kan ved forskrift gjøre unntak fra kravet om planprogram for reguleringsplaner.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn normalt samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten.

Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten, det vil si fylkesutvalget.

2. Formål og mål

2.1. Planens formål

En stabil kraftforsyning er avgjørende for omstilling og et velfungerende innlandssamfunn. Samfunnsendringer med økt kraftbehov gir økt press på nettet og kraftbalansen. Et omstillingsdyktig arbeidsliv er nøkkelfaktoren som sikrer arbeidsplassutvikling, økonomisk og sosial trygghet. Det fremmer igjen attraktivitet, etablering og bosetting. Nettinfrastrukturen er avgjørende for forsyning, omstilling og samfunnsutvikling.

Nettkapasitet er i dag en av de store begrensningene også for produksjon av fornybar energi i Innlandet. Det er en utfordring at nettet ikke alltid har kapasitet til å ta imot produsert kraft. Nettinfrastrukturen i Innlandet er høyt utnyttet. Dagens kapasitet i strømmettet til nytt forbruk og ny produksjon er allerede reservert. Dette er også en utfordring for etablering og omstilling i næringslivet

Formålet med planen er å bidra til å legge grunnlaget for et robust og fremtidsrettet ledningsnett, både transmisjonsnett og regionalnett, som sikrer forsyningssikkerhet, omstilling, utvikling og et velfungerende innlandssamfunn. Nettinfrastrukturen er en forutsetning for

- økt produksjon av fornybar energi fra vann, - sol- og vind og eventuelt energi fra kjernekraft, - og at denne kraftproduksjonen gis tilkobling til transmisjonsnett og regionalnett.

(Vedtak juni 2026: Innlandssamfunnet kan bidra til utvikling og utprøving av ny teknologi som reduserer uønskede konsekvenser, og som muliggjør kjernekraft som en del av energimiksen i Innlandet.)

- forsyning til forbruker og næringsliv
- forsyning til samfunnskritiske funksjoner og etableringer
- forsyning som en vesentlig faktor i samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet
- bredere allmenn forståelse for utfordringer og muligheter i utvikling av nettinfrastrukturen

Formålet med planarbeidet vil være å teste om tidligere og eventuelt grundigere avklaringer av forhold som er viktige for kommunene og fylkeskommunene i nettutbygging, kan bidra til en raskere meldings- og konsesjonsfase og samlet sett kortere ledetider. Tidlig utpeking av arealer som bør unngås, for eksempel av naturhensyn, eller som bør prioriteres, for eksempel for å legge til rette for ny kraftproduksjon, bør blant annet redusere behovet for å utrede alternative traseer i den etterfølgende konsesjonsprosessen.

Energidepartementet presiserer i [brev 30.04.2026](#) at energilovens formålsbestemmelse i § 1-2 setter de overordnede rammene for dette planarbeidet, omtalt som et pilotprosjekt. Det betyr at det skal søkes å *planlegge tiltak som gir størst mulig nytte i forhold til kostnadene*. Det vil si tiltak som er samfunnsmessig rasjonelle. Departementet viser i den forbindelse også til retningslinjene for bruk av jord- og sjøkabel fra Meld. St. 14. (2011-2012) Vi bygger Norge – om utbygging av strømmettet (nettmeldingen).

Når nettkapasiteten er knapp må samfunnskritiske funksjoner, forsvar og totalberedskap, eksisterende arbeidsplasser og lokal verdiskaping veie tungt. Vanlige husholdninger og eksisterende, lokalt næringsliv skal ikke sitte igjen med regningen for nettutbygging som i hovedsak utløses av store kommersielle etableringer.

Regional plan skal bidra til kunnskap og tidlige avklaringer for utbygging av nettinfrastrukturen, som kan gi en raskere plan- og konsesjonsprosess, og utbygging etter energiloven. Lokal medvirkning og forankring må sikres på en god måte.

Regional plan vil også kunne være et kunnskapsgrunnlag for rullering av Statnett sin områdeplan for Innlandet og for kommunenes møte med ulike aktører som ønsker å etablere seg og arealplanlegging basert på lokale behov.

2.2. Planens mål

Fylkesutvalget fastsatte mål, rammer og organisering av planarbeidet 18.02.2024. Saken kan leses her: [PS 20/2025](#)

Målet med Regional plan for nettinfrastrukturen for energi i Innlandet er:

- å bidra til en mer effektiv planleggings- og utbyggingsprosess for transmisjonsnettet
- å redusere dagens ledetid på nettet
- å sikre nettkapasiteten på regionalnettet
- å sikre hele Innlandet tilgang til nok energi for omstilling og utvikling
- å utvikle og dokumentere en arbeidsform som gir målbar reduksjon i ledetid, blant annet gjennom tidligere avklaringer, færre omkamper og bedre gjenbruk av kunnskapsgrunnlag i den etterfølgende konsesjonsprosessen

3. Rammer og lovforankring

3.1. Rammer for planarbeidet

Kraftforsyning er omtalt som et av flere viktige temaer i Innlandsstrategien. I perioden 2024-2028 skal det utarbeides en ny regional plan:

Regional plan for infrastrukturen for energi.

Arbeidet med en regional plan for nettinfrastrukturen for energi i Innlandet er et banebrytende arbeid. Det er ikke kjent at det er andre fylker har benyttet regional plan for denne tematikken tidligere. Etter avklaring med Energidepartementet (jfr. [brev fra Energidepartementet 30.04.2026](#)), er det lagt følgende føringer for planarbeidet:

- Målet med pilotprosjektet er å teste ut om sterkere involvering av fylkeskommune og kommuner i nettselskapenes arbeid med nettplanlegging i Innlandet kan bidra til at strømnettet kan bygges ut fortere.
- En regional plan vil kunne få fram kunnskap, vurderinger og avklaringer som bidrar til raskere framdrift i enkeltsaker når konsesjonssøknader skal behandles.
- I planarbeidet bør man se utbygging av nytt nett og ny kraftproduksjon i sammenheng.
- Det handler blant annet om at forhold som er viktig i nettutbygging kan avklares så tidlig som mulig. Om man tidlig i prosessen kan utpeke arealer som ikke er egnet til utbygging, vil man kunne få ned antall innsigelser når en konsesjonssøknad skal behandles. Da vil arbeidsprosessene knyttet til energiloven kunne gå raskere.
- Regional plan for nettinfrastruktur for energi vil ikke formelt sett være retningsgivende for konsesjonsbehandlingen.

Planarbeidet skal være kunnskapsbasert og legge til rette for åpenhet og god involvering av sentrale aktører allerede fra første fase. Planen skal utvikles i samarbeid med aktuelle partnere og fastsette målsetninger og satsingsområder som kan bidra til en fremtidsrettet strømforsyning i hele fylket. Planen skal bidra til utvikling og omstilling til et bærekraftig samfunn. Beredskap og samfunnssikkerhet er en viktig side av dette.

Planen skal ha et langsiktig perspektiv (12 år) og et handlingsprogram som rulleres hvert år i tilknytning til budsjett- og økonomiplan. I handlingsprogrammet kan påfølgende prioriterte prosjekter for både for transmisjonsnettet og regionalnett inngå.

Fylkesutvalget anbefaler at det gis tilstrekkelig tid til planarbeidet, slik at vi sikrer at arbeidet er tuftet på god og tilstrekkelig kunnskap, samt at de deltakende aktørene blir gitt mulighet til å utforske mulighetsrommet som ligger i utprøving av regional plan som verktøy.

Som pilot skal arbeidet samtidig innrettes slik at regional plan ikke blir et nytt tidkrevende ledd i prosessen. Metoden og utvalgte prosjektpakker bør så langt det er mulig prøves ut underveis, slik at erfaringer kan tas i bruk før hele planen er sluttbehandlet.

Arbeidet skal koples til FNs bærekraftsmål. Bærekraftmålene skal konkretiseres ytterligere blant annet på grunnlag av nytt kunnskapsgrunnlag og planens satsinger.

Regional plan er ikke tidligere benyttet på denne tematikken. Underveis i planprosessen tas det initiativ til videre dialog med Energidepartementet. Dette skjer i tett samarbeid med Statsforvalteren i Innlandet, og andre involverte samarbeidsparter.

Arbeidet med regional plan samordnes med Regionale føringer for sol- og vindkraft, som ble vedtatt i fylkestinget 19.06.2026.

Prosjektpakker

Regional plan skal beskrive utfordringsbildet og statussituasjonen for nettinfrastrukturen i Innlandet. I samhandling med nettaktørene skal utvalgte linjer/traséer og områder for installasjoner prioriteres. Disse får en overordnet konsekvensanalyse for miljø og samfunn.

Vi ser for oss at Regional plan for nettinfrastrukturen vil bestå av ulike «prosjektpakker», som defineres i kart. Kunnskapsgrunnlaget skal ligge til grunn for en overordnet konsekvensutredning av utvalgte linjer/traseer og områder for installasjoner. Dette er dette vi definerer som prosjektpakker.

3.2. Planens lovforankring og innretning

Regional plan for nettinfrastrukturen er en plan i hht. Plan- og bygningsloven § 8-1

§ 8-1 Regional plan

Regional planmyndighet skal utarbeide regionale planer for de spørsmål som er fastsatt i den regionale planstrategien.

Kongen kan gi pålegg om å utarbeide regional plan for bestemte virksomhetsfelt, tema eller geografiske områder og gjennom forskrift fastsette nærmere bestemmelser om innhold, organisering og om planen skal godkjennes av Kongen.

Departementet kan gi forskrift om tekniske kvalitetskrav til regionale planer og om inndelingen av arealsoner.

Som del av regional plan skal det samtidig utarbeides et handlingsprogram for gjennomføring av planen.

Handlingsprogrammet skal vedtas av regional planmyndighet. Behovet for rullering skal vurderes årlig.

Ved utarbeiding av regional plan skal regional planmyndighet samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak. Dette betyr samarbeid med både Statnett, regionale nettaktører i fylket, statsforvalter og kommunene.

Planbeskrivelse og konsekvensutredning

Forslag til regional plan sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn med minst seks ukers frist. Regionale planer med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging skal inneholde en særskilt vurdering og beskrivelse av planens virkninger for miljø og samfunn, jf. [§ 4-2](#) andre ledd.

Regional planbestemmelse

I Plan- og bygningslovens § 8-5. er regional planbestemmelse omtalt.

Regional planmyndighet kan fastsette regional planbestemmelse knyttet til retningslinjer for arealbruk i en regional plan som skal ivareta nasjonale eller regionale hensyn og interesser. Bestemmelsen kan fastsette at det for et tidsrom av inntil ti år nedlegges forbud mot at det

blir iverksatt særskilt angitte bygge- eller anleggstiltak uten samtykke innenfor nærmere avgrensede geografiske områder, eller bestemme at slike tiltak uten slikt samtykke bare kan iverksettes i samsvar med godkjent arealplan etter denne lov.

Forslag om regional planbestemmelse skal utarbeides og behandles i samsvar med reglene i §§ 8-3 og 8-4, og kan fremmes i forbindelse med utarbeiding av en regional plan.

Regional planmyndighet kan, etter samråd med statsforvalteren og berørte kommuner, forlenge forbudet med fem år av gangen.

Samtykke til å iverksette tiltak som omfattes av regional planbestemmelse kan gis av regional planmyndighet etter samråd med statsforvalteren og berørte kommuner.

Regional planbestemmelse skal kunngjøres i Norsk Lovtidend og gjøres tilgjengelig på internett. Et eksemplar av planbestemmelsen skal sendes til departementet, statsforvalteren og berørte kommuner og statlige myndigheter.

3.3. Plannivå og krav til konsekvensutredning

Regional plan (Plan- og bygningsloven)

Når regional plan med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn.¹

(§8-1 Regional plan (Plan- og bygningsloven))

Planbeskrivelse og konsekvensutredning (Plan- og bygningsloven)

For regionale planer med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn.¹

(§ 4-2. Planbeskrivelse og konsekvensutredning (Plan- og bygningsloven))

Dette er også beskrevet i den juridiske utredning som Holth og Winge (HOWI) gjennomførte på vegne av Innlandet fylkeskommune, og som ble presentert 23.05.2025:

Overført til en regional plan for nettinfrastruktur, vil planen helt klart falle inn under konsekvensutredningsplikten, dersom planen angir spesifikke områder som mulige kraftlinje traseer.

HOWI sier videre at selv om en regional plan faller innenfor konsekvensutredningsregulverket, skal utredningen tilpasses planens detaljeringsnivå. Utgangspunktet er at konsekvensutredningen kan skje på et «overordnet nivå», jf. forskrift om konsekvensutredning.

Forskrift om konsekvensutredning § 18 Første ledd slår fast:

For regionale planer, kommune(del)planer og planer etter andre lover enn plan- og bygningsloven, kan konsekvensutredningen begrenses til å redegjøre for virkningene planen eller programmet kan få på et overordnet nivå. Unntak er der det i planen konsekvensutredes konkrete tiltak.

Bestemmelsen bygger på EU-direktivenes skille mellom konsekvensutredninger på hhv. strategisk nivå og tiltaksnivå. Tanken er at den overordnede planen skal klargjøre konsekvensene på et aggregert nivå, som blant annet inneholder en beskrivelse av relevante og realistiske alternativer. Gjennom denne overordnede utredningen, dannes grunnlaget for å ta stilling til hva som er det mest egnede lokaliseringsalternativet. Deretter skal det gjennomføres en detaljert konsekvensutredning for tiltaket, hvor det kreves langt mer grundigere undersøkelser av tiltakets mulige virkninger (Energiloven).

En regional plan vil være konsekvensutredningspliktig dersom planen gir anbefalinger om mulige områder for fremføring av kraftlinjer. Hvor grundige utredninger som kreves, beror på hvor detaljert angivelsen er med hensyn til trasévalg. En grovmasket angivelse av områder, vil kunne utredes på overordnet nivå, i tråd med KU-forskriften § 18. Den detaljerte konsekvensutredningen vil i så fall skje i forbindelse med konsesjonsbehandlingen etter energiloven. Dersom den regionale planen angir detaljert hvor kraftlinjer bør etableres, står man raskt overfor en plan som gjelder et «konkret tiltak».

Da gjør unntaket i KU-forskriften § 18 første ledd, siste setning seg gjeldende, som krever en detaljert konsekvensutredning. Utredningskravene vil i her kunne være like omfattende som ved konsekvensutredningen som skal gjennomføres i konsesjonsprosessen. Dersom det blir utarbeidet en detaljert og fullstendig konsekvensutredning som et ledd i den regionale planprosessen, vil det helt eller delvis kunne erstatte de utredningskrav som ellers ville gjelde i konsesjonsbehandlingen. Dette forutsetter imidlertid at energimyndighetene velger nøyaktig den samme traseen som er fastsatt i den regionale planen.

Det ovenstående viser at kravet til utredningens omfang og innhold, vil bero på hvor detaljert den regionale planen er med hensyn til angivelse av områder for fremtidig nettinfrastruktur. Dette betyr at det er viktig med utsjekk underveis, når konkrete tiltak skal diskuteres, slik at man unngår å være så detaljert at full KU utløses.

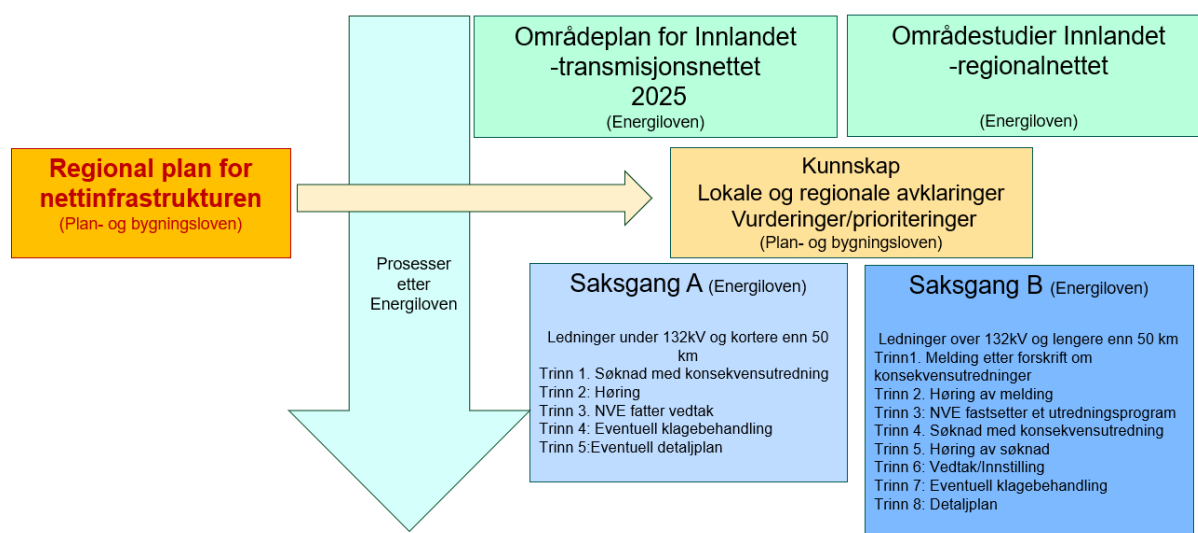
Energidepartementet presiserer også at plan- og bygningsloven ikke gjelder for konsesjonspliktige nettanlegg etter energiloven § 3-1, jf. Pbl. § 1-3 annet ledd. Det betyr at regional plan for nettinfrastrukturen formelt sett ikke vil være retningsgivende for konsesjonsbehandlingen slik plan- og bygningslovens bestemmelser om regional plan for øvrig forutsetter.

Planlegging og konsekvensutredning etter energiloven vil måtte gjennomføres i egne prosessløp.

Departementet mener likevel at regional plan kan frembringe kunnskap, vurderinger og materielle lokale og regionale avklaringer som bidrar til raskere fremdrift i enkeltsaker om

nett i den etterfølgende konsesjonsbehandlingen. Departementet signaliserer videre at dersom kunnskapsgrunnlaget som nettselskapene, kommunene og fylkeskommunen samarbeider om, er av god kvalitet og i tråd med kravene i Forskrift om energikutredninger, kan piloten gi nyttige avklaringer for etterfølgende behandling av enkeltsaker.

Regional plan vil gi en grovmasket angivelse av områder/linjetraseer, som konsekvensutredes på overordnet nivå, i tråd med KU-forskriften § 18. Den detaljerte konsekvensutredningen vil skje i forbindelse med konsesjonsbehandlingen etter energiloven.

Figur 1: Figuren viser hvor regional plan kommer inn i planleggingsløpet for nettinfrastrukturen etter energiloven.

3.4. Kart- og planforskriften

Planarbeidet må også innrettes i forhold til Kart- og planforskriften, hvor formålet er legge til rette for framstilling av entydige og forståelige arealplaner, og for sikker forvaltning av det offentlige kartgrunnlaget og de kommunale planregistrene. Informasjon fra det offentlige kartgrunnlaget og de kommunale planregistrene skal kunne sammenstilles og brukes på tvers av administrative grenser og organisatoriske skiller. De kommunale planregistrene skal gi en samlet oversikt over tillatt og planlagt bruk av arealene etter [plan- og bygningsloven](#). Framstilling av arealplan er beskrevet i forskriftens kapittel 3 § 9: *Med arealplan menes en reguleringsplan, arealdelen til kommuneplanen eller en regional plan med arealsoner. En arealplan omfatter*

- a. *et eller flere plankart*
- b. *et eller flere dokumenter med bestemmelser som ikke framgår av plankartet, herunder eventuelle vedlegg eller illustrasjoner som er gjort bindende.*

Arealplanen skal framstilles med plandata angitt som separate og entydige objekter kodet i samsvar med Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Arealplanen skal ha navn og nasjonal arealplan-ID i samsvar med produktspesifikasjonen. Forslag til arealplan skal tildeles nasjonal arealplan-ID senest ved varsel om oppstart av planarbeidet.

Plandata skal være stedfestet med så stor nøyaktighet, sammenholdt med basiskartet, at vedtatte formålsgrenser kan legges til grunn for søknad om tillatelse til kommunen uten ytterligere undersøkelser.

§ 10. beskriver videre krav til plankartet: Plankartet må følge nasjonale krav til innhold, utforming og dokumentasjon, slik at det er enkelt å forstå og bruke.

- *Plankartet skal vise arealbruk og hensyn.* Kartet skal inneholde arealformål, hensynssoner og eventuelle bestemmelser. Flere hensyn og bestemmelser kan gjelde for samme område.
- *Kartet skal være tydelig og lett å forstå.* Innhold, rettsvirkninger og stedfesting skal vises klart og entydig. Det skal også være enkelt å skille mellom plandata og bakgrunnskart.
- *Kartet skal inneholde nødvendig informasjon.* Plankartet må blant annet ha plannavn, arealplan-ID, tegnforklaring, målestokk, nordpil og opplysninger om datagrunnlag, ansvarlige aktører og planbehandling. Dersom planen består av flere kart, skal sammenhengen mellom dem vises tydelig.

Vedlegg VI. Arealsoner i plankart til regional plan. Arealsoner som skal framgå av plankart til regional plan, jf. plan- og bygningsloven § 8-1, kan angis med en av følgende betegnelse:

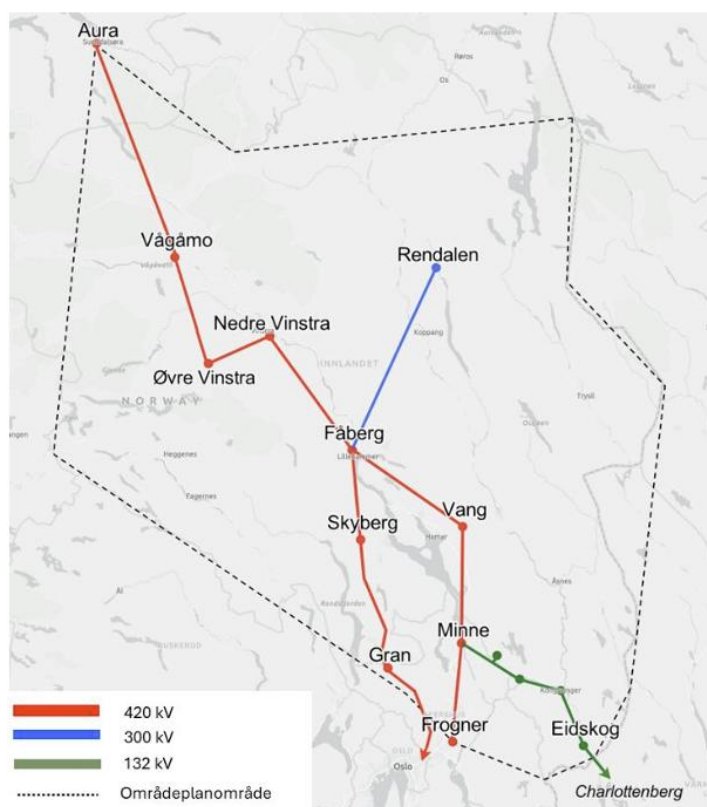
- Bygg og anlegg - Energianlegg, herunder kraftverk, småkraftanlegg eller
- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur - Trasé for overføringskabler

Kommunene er ansvarlig for kommunalt planregister jfr. forskriftens § 12. Fylkeskommunen skal sende opplysninger om alle vedtatte regionale planer med arealsoner og bestemmelser, samt planens navn og nasjonal arealplan-ID, plantype, vedtaksdato, ikrafttredelsesdato, kunngjøringsdato og planstatus til kommunen, slik at planen kan føres inn i kommunens planregister.

4. Transmisjonsnett og regionalnett i Innlandet

4.1. Transmisjonsnett

Transmisjonsnettet i Innlandet står overfor et betydelig kapasitets- og fornyelsesbehov. Dagens nett er i hovedsak basert på 300 kV-anlegg fra 1950-, 60- og 70-tallet, samtidig som etterspørselen etter nettkapasitet fra ny industri, datasentre og kraftproduksjon langt overstiger tilgjengelig kapasitet. Statnett planlegger derfor en omfattende oppgradering til 420 kV gjennom hele Innlandet fram mot 2040 for å styrke forsyningssikkerheten, redusere flaskehalser og legge til rette for ny næringsutvikling. Det vises til Statnetts [Områdeplan for Innlandet 2025](#).

Figur 2: Viser transmisjonsnettets slik det er planlagt for å møte fremtidige behov. Kilde: Områdeplan Statnett.

4.2. Regionalnett

De regionale netttaktørene i Innlandet beskriver regionalnettet i Områdestudier. Disse skal oppdateres i 2027, og kan på den måten kobles til arbeidet med Regional plan for nettinfrastrukturen.

Regionalnettets utfordringer og kapasitet kan leses i vedlegg 9.3 Fakta om nettinfrastrukturen i Innlandet. Regionalnettet Områdestudiene kan i sin helhet leses her:

- Valdres- og Gjøvikregionen (Elvia) – kan du lese [her](#)
- Kongsvingerregionen (Elvia) – kan du lese [her](#)
- Hamarregionen (Elvia) – kan du lese [her](#)
- Nord-Gudbrandsdalen (Fjellnett) – kan du lese [her](#)
- Midt-Gudbrandsdalen (Vevig) – kan du lese [her](#)
- Lillehammer-regionen (Elvia) – kan du lese [her](#)
- Nord Østerdalen (Elvia) – kan du lese [her](#)
- Sør-Østerdalen (Elvia) – kan du lese [her](#)

5. Kunnskapsgrunnlag og analyse

Kunnskapsgrunnlaget som skal utarbeides blir sentralt. Det bør utformes slik at det gjelder for hele fylket, og presenteres på en lett tilgjengelig og oversiktlig måte. Ambisjonen er å utvikle en digital kartløsning og en prosjektportal som viser kunnskapsgrunnlagets ulike tema, og etter hvert planens prioriterte prosjekter med konsekvensutredning.

Dette er kunnskap som også vil kunne benyttes i arbeidet med rullering av Områdeplan for Innlandet (transmisjonsnett) og Områdestudiene (regionalnett).

Kunnskapsgrunnlaget skal ligge til grunn for en overordnet konsekvensutredning av utvalgte linjer/traseer og områder for installasjoner (vi kaller det prosjekter). Intensjonen er at vurderinger og avklaringer i tidlig fase- og kan gi raskere framdrift av konsesjonssaker både for transmisjonsnett og regionalnett.

Regional plan skal beskrive utfordringsbildet og statussituasjonen for nettinfrastrukturen i Innlandet. I samhandling med netttaktørene skal utvalgte linjer/traseer og områder for installasjoner prioriteres. Disse får en overordnet konsekvensanalyse for miljø og samfunn. Det er Forskrift om konsekvensutredning § 18 som legges til grunn for konsekvensanalysen.

Energidepartementet påpeker at der det planlegges for nett for å legge til rette for utbygging av ny industri og næring, skal det i henhold til Statlige planretningslinjer (SPR) for klima og energi også vurderes å sette av arealer for ny kraftproduksjon.

Planarbeidet bør, der det er hensiktsmessig, se nett og produksjon i sammenheng, og fylkeskommunen må i nødvendig grad samarbeide med kommunene om dette.

5.1. Forslag til tematikk kunnskapsgrunnlaget bør omhandle

Kunnskapsgrunnlaget vil inngå som en sentral del av planarbeidet. Foreløpig ser vi for oss et kunnskapsgrunnlag som sammenstiller denne tematikken. Se også Notat: Kunnskapsgrunnlag for planarbeidet.

1. Oversikt over transmisjonsnett og regionalnett i Innlandet

- Regionvis oversikt som viser status, flaskehalser og planer for utbedring av dagens nettinfrastruktur
- Generell beskrivelse av hvor er det planlagt utbedringer på nettinfrastruktur og installasjoner perioden 2027-2040 (i henhold til kravene om håndtering av kraft- og/eller markedssensitiv informasjon)

- Generell beskrivelse av nettinfrastrukturen som samfunnskritisk infrastruktur (beredskap) 2040 (i henhold til kravene om håndtering av kraft- og/eller markedssensitiv informasjon)

2. Produksjon av kraft

Produksjon - sol- og vindkraft- Oversikt over eksisterende og planlagt

- Hvor finner vi eksisterende sol- og vindkraft
- Hvor finner vi initiativ til sol- og vindkraft som avventer

Produksjon vannkraft - Oversikt over eksisterende og planlagt

- Hvor finner vi eksisterende vannkraft
- Hvor finner vi initiativ til ny vannkraft som avventer

Produksjon av kjernekraft – utvikling og utprøving av ny teknologi

- Hvordan kjernekraft på sikt kan inngå i energimiksen ved eventuelle etableringer

3. Forbruk/behov for kraft

Næringsliv og befolkning

- Hvor finner vi eksisterende og initiativ til ny industri og vekst i dagens arbeidsplasser (Innlandsporteføljen)
- Behov hos eksisterende næringsliv for økt effekt og nettkapasitet som kan sikre arbeidsplasser, investeringer, omstilling og videre verdiskaping
- Hvor finner vi befolkningsvekst og tilflytting
- Annet forbruk og behov

Forsvarssatsinger/beredskap

- Hvor finner vi store forsvarssatsinger
- Planer for utvikling og nye etableringer
- Behov for økt strømforsyning

4. Faglige interesser og hensyn - natur, kultur miljø og klima

- KU-forskriften § 21 lister opp hvilke hensyn/tema som skal inngå i konsekvensutredningen når endret arealbruk vurderes. Kunnskapsgrunnlaget fra sol/vind vil være et godt utgangspunkt, og så må eventuelle korridorer/arealer for nytt nett/installasjoner vurderes konkret.

5.2. Analyse som grunnlag for prioritering

Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget gjøres analyser for å kunne prioritere hvilke traseer/linjer og areal for transformatorstasjoner som skal velges ut for konsekvensutredning. Dette arbeidet må utvikles/gjennomføres i nært samarbeid med aktørene. Det betyr i første runde Statnett og regionale nettselskaper.

Energidepartementet presiserer at energilovens formålsbestemmelse i § 1-2 setter de overordnede rammene for prosjektet. Det betyr at det skal søkes å planlegge tiltak som gir størst mulig nytte i forhold til kostnadene, det vil si linjer/traseer og installasjoner som har høy samfunnsmessig nytteverdi.

Ved prioritering av prosjektpakker skal det legges særlig vekt på dokumentert samfunnsnytte. Slik at dette bidrar til lokal verdiskaping, og å sikre og utvikle eksisterende arbeidsplasser, samt gir mulighet for nye næringsetableringer og ny kraftproduksjon. Det må legges vekt på forsyningssikkerhet, redundans og beredskap, kostnad og gjennomførbarhet samt samlet areal- og naturbelastning. Analysen bør også synliggjøre fordelingen av kostnader og gevinster, herunder hvilke kommuner og lokalsamfunn som avgir areal til infrastruktur og hvor nytten av tiltaket oppstår.

Prosjekter som inngår i Områdeplan for Innlandet og Områdestudier hos regionale nettselskaper gir også viktige føringer med hensyn til prioritering.

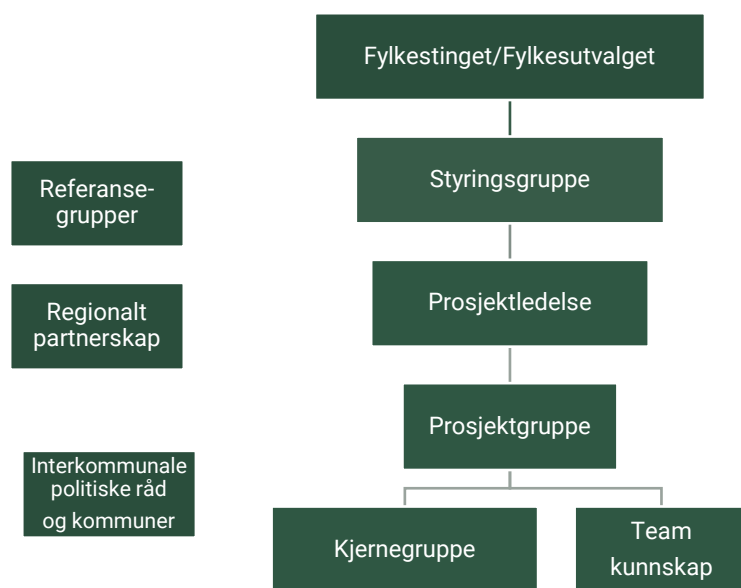
På medvirkningsseminarer i planarbeidet blir også kommuner, næringsliv og organisasjoner invitert til å delta i arbeidsprosessen.

Prosjekter som allerede er til konsesjonsbehandling, er ikke en del av Regional plan for nettinfrastrukturen for energi.

6. Organisering av arbeidet

Fylkesutvalget fastsatte rammer og organisering av arbeidet med regional plan for nettinfrastrukturen den 18.02.2024.

Arbeidet med ny regional plan er prosjektorganisert. Det betyr at prosessarbeidet foregår i prosjektorganisasjonen og følger ikke den ordinære linjeorganisasjonen. For å sikre en strategisk tilnærming og felles eierskap internt i fylkeskommunen, skal linjeledelsen, det vil si ledergruppe for Samfunn og næring og fylkeskommunedirektørens ledergruppe involveres og orienteres løpende om sentrale milepæler i planprosessen.

Figur 3: Figuren viser prosjektorganisering av planarbeidet

6.1. Styringsgruppe og politisk forankring

Styringsgruppen

Styringsgruppen ledes av fylkesordfører, hvor H og Sp også er representert politisk, i tillegg til representanter fra Statnett, Statsforvalteren i Innlandet og fylkeskommunedirektørens ledelse.

Avdelingssjef for samfunn og næring deltar som observatører i gruppen. Eventuelt andre aktuelle eksterne regionale/lokale samarbeidsparter kan delta/inviteres inn underveis i prosessen ved behov.

Styringsgruppen skal utøve prosjekteierskap på vegne av fylkestinget, og skal sikre oppfølging av mandatet og arbeids- og framdriftsplan. Styringsgruppen har ansvar for styring av planprosessen, prioritering av faglige ressurser og anbefalinger for politisk behandling. Styringsgruppen har ansvar for at prosjektet blir prioritert i organisasjonen. Medlemmene har fullmakter som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet, og sikre et kunnskapsbasert planarbeid med tydelig politikkutforming og prioritering.

Styringsgruppen slutter seg til nytt (foreløpig) kunnskapsgrunnlag og forslag til planprogram før dette formelt sendes ut på høring. Gruppen involveres også i arbeidsprosessen med ferdigstilling av planprogram etter høring.

Politisk forankring

Fylkesutvalget fatter vedtak om høring/offentlig ettersyn av planprogram. De sluttbehandler også planprogrammet. I arbeidsprosessen med planen vil fylkesutvalget bli jevnlig informert av fylkesordfører. Fylkesutvalget fatter vedtak når planen skal ut på høring/offentlig ettersyn, mens det er Fylkestinget som til slutt vedtar planen.

Navn	Rolle	Arbeidssted
Thomas Breen	Leder	Politisk representant, IFK, AP
Hanne Alstrup Velure	Medlem	Politisk representant IFK, H
Aud Hove	Medlem	Politisk representant IFK, SP
Anne Kathrine Fossum	Medlem	Statsforvalteren Innlandet, kommunal- og samordning
Bjørn Gulli	Medlem	Statnett
Wibeke B Gropen	Observatør	IFK, Samfunnsutvikling og næring
Birgit Aasgaard Jensen	Observatør	IFK, Samfunnsutvikling og næring

Figur 4: Figuren viser styringsgruppens representanter

6.2. Prosjektledelse

Prosjektledelse er knyttet til Samfunn og næring i Innlandet fylkeskommune, og har ansvar for å legge til rette for arbeidsprosessene og medvirkning. Prosjektledelsen utgjør også sekretariat for prosjekt- og styringsgruppen.

Prosjektledelsen har fullmakter som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet, i henhold til planprogrammet som får sitt vedtak i fylkesutvalget

Prosjektledelsen har ansvar for at prosjektet gjennomføres innenfor de rammer som foreligger og er vedtatt i politisk sak [PS 20/2025](#). Det innebærer blant annet medvirkning med kommuner, interkommunale politiske råd, næringsinteressenter og organisasjoner.

Prosjektledelsen legger til rette for informasjonsflyt, faglige drøftinger i prosjektgruppen og nødvendig drøfting og avklaring i styringsgruppen I tillegg har prosjektledelsen ansvar for å forankre arbeidet i lederlinjen til fylkeskommunedirektør.

6.3. Kjernegruppe og kunnskapsteam

Det etableres en kjernegruppe som sammen med prosjektledelsen er operative i arbeidet. Kjernegruppen utgjør diskusjons- /oppdateringsarena for de to arbeidsprosessene – plan og kunnskapsgrunnlag. Gruppen møtes hver 2. uke. Andre fagressurser og ledelse kan inviteres med ved behov.

Team kunnskap

Tilknyttet prosjektgruppen etableres et team som er ansvarlig for kunnskapsgrunnlaget. Teamledelsen er knyttet til seksjon Klima, miljø og naturmangfold i Samfunn og næring.

Teamet har ansvar for kunnskapsgrunnlaget og jobber dynamisk i forhold til faglige ressurser og innspill. Det betyr at de inviterer inn fagressurser når de trenger det. Det kan være både interne og eksterne representanter for å dekke fagområder som blant annet nettinfrastruktur, næring, samferdsel, samfunnssikkerhet/beredskap, natur, miljø og kulturminner. Teamledelsen deltar i kjernegruppen. Team kunnskap er tett koblet med prosjektgruppen for å sikre at kunnskapsgrunnlaget svarer opp utfordringer og problemstillinger som framkommer i planprosessen.

Sammensetning og arbeidsform i teamet skal sikre energi- og nettfaglig kompetanse. Nærings- og verdiskapingsperspektivet og samfunnssikkerhet/beredskap må være tydelig og godt balansert i kunnskapsarbeidet, på lik linje med natur-, miljø- og arealhensyn.

NVE er konsesjonsmyndighet for nye nettanlegg, og deltar ikke direkte i planarbeidet, utover å bidra med generell informasjon om konsesjonsbehandling. Det vil bety at de også kan være en part som bidrar med kunnskap.

Det bør etableres faste metodiske utsjekkpunkter med NVE underveis i arbeidet, uten at NVE som konsesjonsmyndighet binder seg i konkrete saker på forhånd. Formålet er å sikre at kunnskapsgrunnlag, utredninger og lokale og regionale avklaringer utformes slik at de i størst mulig grad kan gjenbrukes i den etterfølgende konsesjonsbehandlingen.

6.4. Prosjektgruppe

Prosjektgruppen består av representanter fra Statnett, Statsforvalter, Elvia, Fjellnett og Vevig. Prosjektgruppen har ansvar for planens faglige innhold, faglige avklaringer og diskusjoner, samt forberedelse og tilrettelegging for beslutninger i styringsgruppen. Prosjektgruppen ledes av Samfunn og næring. Andre fagressurser kan inviteres i prosjektgruppens møter.

7. Arbeidsfaser og framdriftsplan

7.1. Arbeidsfaser

Forarbeid 2025/2026

I forarbeidet som har pågått i 2025/2026 er det gjennomført en rekke møter i prosjektgruppen. Det er også gjennomført flere møter med Energidepartementet for å avklare planens innretning. Nedenfor er en oversikt som viser dokumentasjon på avklaringer som er gjort.

- Politisk sak – rammer og organisering av arbeidet, Saken kan leses her: [PS 20/2025](#)
- Organisering og bemanning av prosjektorganisasjonen – møter og avklaringer i prosjekt- og styringsgruppe
- Arbeidet med avklaring av juridisk handlingsrom og innretning av planarbeidet. [Juridisk utredning om regional plan for nettinfrastruktur 23. mai 2025 - Holth & Winge.pdf](#)
- Medvirkningsseminarer i regionene er gjennomført vår/sommer 2025. [Rapport fra medvirkningsseminarene 2025](#)
- Avklaring med Energidepartementet: [Brev fra Energidepartementet 30.04.2026](#)
- Samarbeidsavtale mellom Innlandet fylkeskommune og Statnett: [Samarbeids- og utviklingsavtale 25.06.2026](#)

Planprogram 2026

Vår/sommer 2026: Organisering og oppstart av planarbeidet

Hva skjer:

- Prosjektorganisasjon kommer på plass
- Avklaringer med Energidepartementet, Statnett og regionale nettaktører
- Samarbeidsavtale mellom Statnett og Innlandet fylkeskommune
- Forberedende arbeid med planprogram
- Prosjektgruppen fastsetter
 - møteplan 2026
 - organisering av arbeidet
 - ansvar og medvirkning
 - Arbeid med planprogram settes i gang
 - Arbeid med kunnskapsgrunnlag forberedes og settes i gang

Høst/vinter 2026: Planprogram – ferdigstilling, høring, høringsseminar, bearbeiding og ferdigstilling planprogram

- Hva skjer:
- Prosjektledelsen/prosjektgruppe utarbeider forslag til planprogram
- Prosjektledelsen/Team kunnskap starter arbeidet med kunnskapsgrunnlag
- Forslag til planprogram utarbeides, drøftes og forankres i prosjektorganisasjonen
- Høring av planprogram – vedtak i fylkesutvalg 29.09.2026
- Planprogram sendes på høring 30.09.2026.
- Hørings-periode minimum 6 uker 30.09-11.11.2026
- Digitalt høringsseminar om planprogram (oktober/november)
- Høringsinnspill systematiseres og gjennomgås i prosjektgruppen
- Forslag til planprogrammet bearbeides og forankres i prosjektorganisasjonen
- Forslag til planprogram gis tilslutning i prosjekt- og styringsgruppe og linjeledelse
- Forslag til planprogram sluttbehandles i fylkesutvalg 22.12.2026
- Arbeidet med kunnskapsgrunnlag pågår

De ulike fasene i arbeidet med planprogram

Milepæler: FU = fylkesutvalg

Regional plan 2027-2028

Med utgangspunkt i prioriterte prosjekter i Områdeplan for Innlandet (Statnett) og områdestudier for regionalnettet (regionale netteiere) vil vi legge til rette for medvirkning i de områder/kommuner som er aktuelle. Det betyr at utvalgte traséer /områder for installasjoner (som vi kaller prosjektpakker) vil få egne medvirkningsprosesser hvor aktuelle kommuner og aktører blir invitert inn. Dette betyr at medvirkningsprosessene blir tilpasset prosjektets geografi. Kunnskapsplattformen vil bli lagt til grunn for disse prosessmøtene

Vinter/vår 2027: Planarbeidet starter og medvirkningsseminarer gjennomføres

Hva skjer:

- Arbeid med regional plan starter opp
- Oppstartkonferanse januar/februar 2027
- Arbeidet med kunnskapsgrunnlag pågår og kobles tett med planarbeidet

- Kunnskapsgrunnlag ferdigstilles for bruk i medvirknings-prosessene
- Medvirknings-periode mars-mai 2027 med eksterne parter. Medvirkningsprosessene blir tilpasset prosjektenes geografi (det vil si området for ledningsnett og installasjoner). Aktuelle kommuner, næringsliv og organisasjoner vil bli invitert
- Videre arbeid med prioriterte prosjekter, konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag

Høst/vinter 2027: Utarbeiding og forankring av plan Høring og høringsuttalelser

Hva skjer:

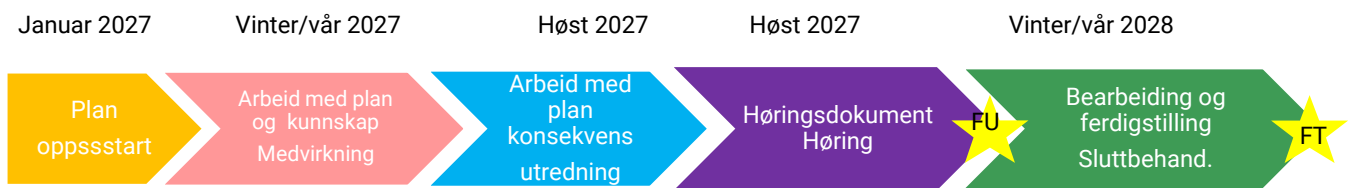
- Forslag til plan med utvalgte/prioriterte prosjekter (linjer/traseer og områder for installasjoner) konsekvens-utredes
- Forslag til plan /prosjekter med konsekvensutredning og forankres og gis tilslutning i prosjekt- og styringsgruppe og linjeledelse
- Forslag til plan/prosjekter med konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag sendes på høring fra fylkesutvalg - oktober 2027
- Høringsperiode oktober - november/desember (minimum 6 uker) Det anbefales at høringsfristen utvides fordi saken sannsynligvis skal behandles i formannskap/kommunestyre i kommunene
- Høringsseminar om planen (november 2027)

Vinter/vår 2028: Ferdigstilling av regional plan, konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag. Sluttbehandling

Hva skjer:

- Høringsinnspill systematiseres, gjennomgås.
- Arbeid med innarbeiding av høringsuttalelser - bearbeiding av plan, konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag
- Arbeid med ferdigstilling av plan med konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag
- Forslag til plan med konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag kvalitetssikres og forankres i prosjektorganisasjonen
- Forslag til plan med konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag gis tilslutning i prosjekt- og styringsgruppe og linjeledelse
- Forslag til plan med konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag sluttbehandles i fylkesutvalg og fylkesting (april 2028).

De ulike fasene i arbeidet med planen

Milepæler: FT = fylkesting og FU = fylkesutvalg

7.2. Framdriftsplan

Planprogram 2026	
Mai-juni	Avklaringer med Energidepartementet, Statnett og regionale nettaktører Organisering av arbeidet og avklaring av representasjon Administrativt arbeid med forslag til planprogram
August - september	Administrativt arbeid med forslag til planprogram – prosjektledelsen Møte i prosjektgruppe Forankring av forslag til planprogram i prosjekt- og styringsgruppe og linjeorganisasjon (LMI) Arbeid med kunnskapsgrunnlag – oppstart Vedtak om høring planprogram – (FU 29.09.2026)
Oktober - november	Høring 30.09-11.11.2026 - minimum 6 uker Systematisering og behandling av høringsuttalelser Innarbeiding av høringsuttalelser i planprogrammet
Desember 2026	Bearbeiding og ferdigstilling av planprogram Forankring av forslag til planprogram i prosjekt- og styringsgruppe og linjeorganisasjon (LMI) Sluttbehandling av planprogram i fylkesutvalg 22.12 Arbeid med kunnskapsgrunnlag – pågår

Regional plan med konsekvensutredning og kunnskapsgrunnlag 2027	
Januar	Oppstart av planarbeid Oppstartkonferanse Arbeid med plan og definering av prosjekter Arbeid med kunnskapsgrunnlag pågår
Februar	Arbeid med plan og prosjekter Foreløpig konsekvensutredning til bruk i medvirkningsprosessene Arbeid med kunnskapsgrunnlag pågår
Mars-mai	Medvirkningsprosesser Geografisk tilpasset det enkelt prosjekt
Juni	Videre arbeid med regional plan/prosjektpakker, og konsekvensutredning for prioriterte prosjekter Arbeid med kunnskapsgrunnlag pågår
August-september	Videre arbeid med regional plan/prosjektpakker og konsekvensutredning av prioriterte prosjekter Arbeid med kunnskapsgrunnlag pågår Forankring av forslag til plan med prosjekter i prosjekt- og styringsgruppe og linjeorganisasjon (LMI)
Oktober	Ferdigstilling av forslag til regional plan/prosjektpakker med konsekvens-utredede prosjekter Ferdigstilling av kunnskapsgrunnlag Forankring i prosjekt- og styringsgruppe og linjeorganisasjon (LMI) Vedtak om høring (fylkesutvalg – oktober 2027)
November -desember	Hørings-periode minimum 6 uker. Det anbefales at høringsfristen utvides til fordi saken skal trolig behandles i formannskap/kommunestyret i kommunene Høringsseminar november/desember 2027
2028	
Januar - mars	Systematisering og behandling av høringsuttalelser Innarbeiding av høringsuttalelser i plan/prosjektpakker Bearbeiding og ferdigstilling av planmaterialet Forankring av forslag til plandokumenter i prosjekt- og styringsgruppe og linjeorganisasjon (LMI) Ferdigstilling og kvalitetssikring av plan/prosjekter, konsekvensutredning kunnskapsgrunnlag
April	Sluttbehandling i fylkestinget i april 2028

8. Medvirkning

Medvirkning er forankret i loven

Når en ny plan utarbeides, skal det ifølge plan- og bygningsloven legges til rette for god medvirkning (PBL §5-1). Vi har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, som barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte. For denne regionale planen deltar faginstanser og samarbeidsparter direkte inn i styrings- og prosjektgruppe og/eller arbeidsgrupper ved utarbeidelse av planen.

8.1. Medvirkning i arbeidet med planprogram

Det ble vår/sommer 2025 gjennomført regionale medvirkningsseminarer i arbeidet. Rapporten fra medvirkningsseminarene kan i sin helhet leses her. [Rapport fra regionale medvirkningsseminarer](#)

De viktigste fellestrekkene på tvers av regionene

Behov for kraft og nett oppleves som en relevant og viktig problemstilling, og de fleste deler ønsket om en helhetlig, regional plan. Under er de viktigste fellestrekkene knyttet til de tre diskusjonspunktene oppsummert.

Utfordringer ved strømmettet i fylket: Innlandet er Norges største fylke målt etter areal, og består av 46 kommuner fordelt på 10 regioner. Det er naturligvis stor forskjell på dagens kraft- og nettsituasjon i de ulike kommunene og regionene, og hvor stort potensial de ser for økt kraftforbruk- og produksjon. Likevel er det flere fellestrekk knyttet til utfordringsbildet:

1. Mangel på transmisjons- og transformator kapasitet er den overordnede utfordringen som trekkes frem i alle regionene, og er til hinder for næringsutvikling og grønn omstilling.

2. Et svakt regionalnett i flere deler av Innlandet hindrer tilkobling av nytt forbruk og produksjon og gjør også at flere områder er sårbare med kun forsyning fra en side (f.eks. Valdres).

3. Strømmettet må være robust mot utfall, både med tanke på å møte klimaendringene og trusselen som følger av den urolige geopolitiske situasjonen. Det opplevdes som en utfordring at dagens strømmett ikke er robust nok til fremtidens utfordringer.

4. Aldrende nett oppleves som en utfordring, både med tanke på risiko for strømbrudd og hvor i stor grad reinvesteringer vil gå på bekostning av utbygging av ny kapasitet. Det er også en bekymring for at økt behov for vedlikehold vil føre til høyere nettleiekostnader for enkeltforbrukerne.

5. Lange ledetider for utbygging skaper utfordringer for nærings- og industriaktører som vurderer å etablere seg i regionen. Det er særlig saksbehandlingstiden som trekkes frem som en utfordring, og det pekes på at mye skyldes regelverk og byråkrati. Et annet problem er at nettselskapene ikke kan være proaktive, siden de «straffes» for å investere i forkant av tilknytning av nytt forbruk/produksjon.

6. Mange involverte aktører og mangelfull samordning mellom ulike myndigheter og arealplaner ble også løftet opp som en viktig utfordring. Det skaper uforutsigbarhet, forlenger og kompliserer prosessene og er grunnlag for misnøye og mistro mellom de ulike partene.

Det er bred enighet mellom regionene i Innlandet om at mangel på nettkapasitet, både i transmisjons- og regionalnettet, er til hinder for næringsutvikling og grønn omstilling. Regionene peker på aldrende infrastruktur og stort vedlikeholdsetterslep, lange ledetider og mangelfull koordinering mellom ulike aktører og planverk som barrierer for nettutvikling. Det er et tydelig ønske om rettferdig fordeling av kostnader og goder ved utbygging av nettinfrastruktur, og en helhetlig tilnærming til energispørsmål som minimerer naturinngrep og tilrettelegger for samlokalisering av forbruk og produksjon. Regionene støtter i stor grad opp om behovet for en regional plan, men etterlyser en tydelig målsetning for energisituasjonen, koordinering med andre regionale og nasjonale planer og strategier, avklaringer rundt handlingsrommet til ulike aktører og reell mulighet for medvirkning. Det er naturlig at ulike temaer og diskusjoner vektlegges i de ulike regionene. Det påvirkes blant annet hvorvidt regionen 1) har kraftoverskudd, 2) er plassert tett på store forbrukspunkt, 3) er prioritert i eksisterende nettutviklingsplaner og 4) ønsker å tilrettelegge for ny kraftproduksjon. Tendensen er at de sørlige regionene i større grad ønsker seg ny produksjon og nettkapasitet, mens de nordlige regionene, særlig regionene med kraftoverskudd, er mest opptatt av redundans, aldrende nett og lokal kompensasjon for bruk av natur for utbygging av overføringskapasitet som kommer resten av fylket til gode.

Basert på innspillene anbefales det at Regional plan for nettinfrastruktur:

- Synliggjør grunnleggende og gjennomgående utfordringer i eksisterende/planlagt nett, dvs. utfordringer på tvers av geografi og nettnivåer som tar for seg både utforming, organisering og regulering
- Koordinerer behov for kapasitetsøkning med andre relevante og regionale planer og ser forbruk, produksjon og nett i sammenheng
- Drøfter regulatoriske barrierer og muligheter for forenkling
- Tydeliggjør roller og ansvar mellom aktører
- Drøfter hvordan rettferdig fordeling av kostnader og goder kan oppnås

8.2. Medvirkning i arbeidet med plan

Innlandet fylkeskommune har inngått samarbeids- /utviklingsavtale med Statnett som er sentrale inn i arbeidet. Det er også de regionale nettselskapene. Statnett er representert i både prosjekt- og styringsgruppe, mens de regionale nettselskapene deltar i prosjektgruppen. Dette er aktører som i ulik grad vil kunne bidra i planarbeidet og som skal være med på å følge opp planen etter at den er utarbeidet. Detaljert plan for møte- og medvirkningsaktivitet blir utarbeidet.

Aktører

Kommunene

Kommunene er samarbeidsparter som har en særlig viktig rolle i arealplanleggingen gjennom avklaring av by- og sentrumsutvikling, bolig-, nærings- og industriutvikling, samt infrastruktur. Mange kommuner i Innlandet har også store hytte- og reiselivsdestinasjoner som er i utvikling. Det er et mål at arbeidsprosessen og planen skal bidra til forsterket samhandling og se koblingen mellom fremtidig arealbruk og behov for forsterket kapasitet i ledningsnett. Arbeidsprosessen må tilrettelegges slik at den når ut til kommunene og forsterker samarbeidet både kommunene imellom, og mellom lokalt og regionalt nivå. Planen skal fungere som et funksjonelt verktøy for kommunes egen plan- og samfunnsutvikling, når plankart legges inn i deres planregister.

Regionale statlige aktører

Regionale statlige myndigheter har en viktig rolle i planarbeidet, både i utarbeidelsen og oppfølgingen - blant annet Statsforvalteren, Statens vegvesen og Forsvaret.

Forsknings- og universitetsmiljøer

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) Gjøvik og Universitetet i Innlandet (INN) er viktige samarbeidspartnere som Innlandet fylkeskommune har samarbeidsavtaler med. Samarbeid med disse kunnskapsmiljøene kan bidra til å øke kunnskapsnivået i planen og styrke samarbeidet.

Energibransjen, bransjeorganisasjoner og næringsliv

Energibransjen, bransjeorganisasjonene og næringslivet sitter med mange av løsningene, og har dermed en viktig rolle i å opprettholde og skape nye arbeidsplasser. Næringslivet har også en sentral rolle i å tilrettelegge for innovasjon og omstilling. Næringslivet og deres organisasjoner er sentrale for Innlandets utvikling og den grønne omstillingen. Her finnes verdifull kompetanse som det er viktig å få med i arbeidet.

Barn og unge

Ungdom er en viktig målgruppe. Det er sentralt at ny plan har et spesielt fokus på barn og unge i Innlandet. Det legges til rette for medvirkning blant annet gjennom Ungdommens fylkesråd.

Arenaer

Regionalt partnerskap

Regionalt partnerskap består av KS, SF, NAV, Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Landsorganisasjonen i Norge (LO), Innovasjon Norge, samt Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) Gjøvik, Høgskolen i Innlandet (HINN) og Fagskolen Innlandet. Forumet ledes av fylkesordfører og er en viktig dialog- og samhandlingsarena. Regionalt partnerskap fungerer også som Kompetanseforum Innlandet. Planen presenteres før høring og før sluttbehandling

Regionalt planforum

Regionalt planforum er forankret i plan- og bygningsloven §5-3 og er en arena for dialog mellom kommuner og regionale myndigheter. Forumet vil være en viktig dialogarena for samhandling med regional stat. Planen presenteres her før høring og før sluttbehandling

Medvirkning fra kommuner og lokalsamfunn

Det legges opp til medvirkningsseminarer knyttet til det enkelte prosjekt. Det betyr at utvalgte traséer for nettinfrastrukturen /områder for installasjoner (som vi definerer som prosjektpakker) vil få egne medvirkningsprosesser hvor aktuelle kommuner og aktører blir invitert inn. Dette betyr at medvirkningsprosessene blir tilpasset prosjektenes geografi. Kunnskapsplattformen vil bli lagt til grunn for disse prosessmøtene.

Interkommunale politiske råd skal jevnlig bli informert om planarbeidet

Fylkeskommunale råd

Vi har fire fylkeskommunale råd som er viktige arenaer for dette planarbeidet

- Råd for mennesker med funksjonsnedsettelse
- Råd for eldre
- Flerkulturelt råd
- Ungdommens fylkesråd

De fylkeskommunale rådene blir involvert i planarbeidet ved milepæler før høring og før sluttbehandling.

9. Vedlegg

9.1. Nasjonal politikk og nasjonale utredninger

Meld. St. 14 2011-2012) Vi bygger Norge- om utbygging av strømmettet

Første helhetlige stortingsmelding om nettutvikling i Norge

Setter politikk for utbygging, kapasitet, organisering og finansiering av strømmettet

Vektlegger behov for store investeringer pga. økt forbruk, mer fornybar kraft og forsyningssikkerhet. Meldingen presiserer også at transmisjons- og regionalnett som hovedregel skal bygges som luftledning.

Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid- langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser

Overordnet energipolitikk (inkl. strøm, produksjon og nett)

Tydelig fokus på:

- Elektrifisering av samfunnet
- Behov for styrking og koordinering av kraftnettet
- Knytter nettutvikling til klima, industri og verdiskaping

Meld. St. 13 (2020-2021) Klimaplan for 2021-2030

Klimapolitikk, men med sterk kobling mot: Elektrifisering (transport, industri og sokkel)

Dermed også økt press på strømmett og kapasitet

Meld. St. 25 (2015-2016) Kraft til endring – energipolitikken mot 2030

Sentral historisk melding -Tar opp:

- Integrasjon av mer fornybar kraft
- Behov for effektiv utnyttelse og utvikling av nettet
- Viktig for å forstå overgangen til dagens situasjon

Riksrevisjonens rapport (2024–2025) om nettkapasitet

Kritisk til manglende utbygging og for lav kapasitet

Påpeker at nettet er en flaskehals for industri og grønn omstilling

NOU 2023: 3 Mer av alt raskere (Energikommisjonens rapport

Slagordet “mer av alt – raskere” oppsummerer hovedbudskapet:

Norge trenger:

- mer kraftproduksjon
- mer nett
- mer energieffektivisering
- OG det må skje betydelig raskere enn i dag

Dette handler altså om et “taktskifte” i energipolitikken.

Oppfølging av NOU 2023: 3 Mer av alt raskere (Energikommisjonens rapport

Handlingsplan for raskere nettutbygging (2023)

Direkte oppfølging av Energikommisjonen- Tiltak:

- raskere konsesjonsprosesser
- bedre utnyttelse av eksisterende nett

Forskriftsendringer (2025)

Kortere behandlingstid og bedre utnyttelse

Del av oppfølging av handlingsplanen

Tiltak mot nett-kø (2025)

Prioriterer samfunnskritiske kunder

Skal sikre at nettet ikke stopper utvikling

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027

De nasjonale forventningene innebærer at kommunal og regional planlegging i økende grad må ta hensyn til energibehov og nettkapasitet for å legge til rette for grønn omstilling, elektrifisering og næringsutvikling.

Hovedbudskap: energi og nett må inn i planleggingen. Det er tydelig at kommuner og fylker må planlegge for

- økt energibehov
- grønn omstilling og elektrifisering

Dette innebærer indirekte et stort behov for tilstrekkelig kraftproduksjon og nettkapasitet.

9.2. Regional politikk og føringer for planarbeidet

Innlandsstrategien 2024-2028

Innlandsstrategien er tydelig på at tilgang på kraft og nettkapasitet er en hovedutfordring for økonomisk utvikling og at krafttilgang og nettkapasitet avgjørende for

- næringsutvikling
- grønn industri
- omstilling

Strategien kobler altså strømnnett direkte til regional verdiskaping.

Regional plan for nettinfrastrukturen er forankret i Innlandsstrategien 2024-2028

Regional plan for klima, energi og miljø

Den regionale planen identifiserer begrenset nettkapasitet som en sentral utfordring for grønn omstilling og næringsutvikling i Innlandet, og legger til grunn behovet for robust energiinfrastruktur og bedre samordning mellom energisystem og arealplanlegging.

Budskapet tydelig, uten tilstrekkelig strømnnett stopper både klimaarbeid og næringsutvikling.

Planen legger stor vekt på behov for:

- robust energiforsyning
- motstandsdyktig infrastruktur

Dette inkluderer strømnettet som kritisk infrastruktur og viktig for samfunnssikkerhet og beredskap

Oppsummert sier planen

- Økt kraftbehov krever mer infrastruktur
- Nettkapasitet er en flaskehals
- Robust energiforsyning er kritisk
- Arealplanlegging må legge til rette for energiinfrastruktur
- Energi, næring og nett må planlegges i sammenheng

Regionale føringer for sol- og vindkraft

Regionale føringer er et verktøy som skal brukes for å vurdere arealverdier ved etablering av sol- og vindkraftanlegg i Innlandet.

Vedtatt i fylkestinget juni 2026.

9.3. Fakta om nettinfrastrukturen i Innlandet

Transmisjonsnettet

Transmisjonsnettet i Innlandet står overfor et betydelig kapasitets- og fornyelsesbehov. Dagens nett er i hovedsak basert på 300 kV-anlegg fra 1950-, 60- og 70-tallet, samtidig som etterspørselen etter nettkapasitet fra ny industri, datasentre og kraftproduksjon langt overstiger tilgjengelig kapasitet. Statnett planlegger derfor en omfattende oppgradering til 420 kV gjennom hele Innlandet fram mot 2040 for å styrke forsyningssikkerheten, redusere flaskehalser og legge til rette for ny næringsutvikling. Det vises til Statnetts [Områdeplan for Innlandet 2025](#).

1. Transmisjonsnettet har kapasitetsbegrensninger i flere sentrale korridorer. Innlandet er den eneste regionen i Statnetts områdeplaner som fortsatt ikke har et 420 kV-nett. Dagens transmisjonsnett består hovedsakelig av 300 kV-anlegg. Transportkorridoren gjennom Gudbrandsdalen er en av landets viktigste forbindelser mellom Midt-Norge og Sør-Norge, men kapasiteten begrenses av dagens nettstruktur og spenningsforhold.. Kraftflyten mellom NO3 og NO1 går i praksis gjennom én sentral 300 kV-forbindelse, noe som gjør nettet sårbart og skaper flaskehalser. []. Inn mot Oslo er ledningene mellom Fåberg og Ulven perioder med høy belastning, spesielt sommerstid når kraftoverskuddet i Innlandet er stort.

2. Manglende nettkapasitet begrenser både nytt forbruk og ny produksjon. Statnett opplyser at det ikke er kapasitet i dagens nett til alle forespurte etableringer av nytt forbruk og ny kraftproduksjon. Kapasitetskøen for nytt forbruk er om lag 540 MW, i tillegg til forespørsler på rundt 1 300 MW som ennå ikke er modne nok til reservasjon. Datasentre utgjør den største andelen av planlagt nytt forbruk. For ny produksjon er det registrert bestillinger på rundt 1 824 MW, mens ytterligere forespørsler utgjør om lag 2 200 MW. Solkraft dominerer, men også vindkraftprosjekter øker. Flere transformatorstasjoner, blant annet Rendalen, Vang og Minne, har liten eller ingen ledig transformeringskapasitet på ordinære vilkår.

3. Aldrende anlegg og fornyelsesbehov er en stor utfordring. Store deler av transmisjonsnettet ble bygget i etterkrigstiden og nærmer seg slutten av teknisk levetid. Ledningen Nedre Vinstra–Fåberg–Ulven trekkes frem som et av de mest kritiske fornyelsesbehovene i regionen. Også flere stasjoner, blant annet Vang, Vågåmo og Rendalen, krever omfattende oppgraderinger og kapasitetsøkninger. Statnetts strategi er å kombinere nødvendige reinvesteringer med overgang fra 300 kV til 420 kV, noe som gir om lag 40 prosent høyere kapasitet og 50 prosent lavere nettap.

4. Oppgradering til 420 kV er hoved-løsningen for framtidig kapasitet. Statnett planlegger et sammenhengende 420 kV-nett fra Sunndalsøra til Oslo med ferdigstillelse rundt 2040. Viktige tiltak omfatter ny ledning Lillehammer–Oslo, oppgradering av Vang, Minne, Vågåmo, Nedre Vinstra og Øvre Vinstra, samt ny Skyberg stasjon og økt kapasitet i Rendalen.. Når målnettet er på plass, vil kapasiteten for nytt forbruk i Mjøsregionen øke betydelig, til over

800 MW utover dagens reserverte kapasitet. For ny kraftproduksjon anslås kapasiteten å øke til om lag 1 300 MW ved full overgang til 420 kV-drift

5. Fremtidige flaskehalser kan kreve enda større nettførsterkninger. Selv etter gjennomføring av målnettet forventer Statnett at Innlandet vil være en viktig transportkanal for kraft mellom Midt-Norge og Østlandet.. Det vurderes derfor behov for en ny 420 kV-forbindelse mellom Midt-Norge og Østlandet gjennom Østerdalen på lengre sikt. En slik forbindelse kan bli nødvendig for å håndtere store planer om vindkraft, solkraft, industri og forsvarsrelaterte etableringer, samtidig som den vil styrke forsyningssikkerheten og redusere framtidige flaskehalser. Statnett peker spesielt på Østerdalen som den mest aktuelle korridoren dersom det blir behov for en ytterligere nord-sør-forbindelse.

Kort oppsummert: Den største utfordringen i Innlandet er at dagens 300 kV-transmisjonsnett både er gammelt og nærmer seg kapasitetsgrensen flere steder. Hovedløsningen er en omfattende overgang til 420 kV, kombinert med økt transformeringskapasitet i sentrale stasjoner som Rendalen, Vang, Minne og Vågåmo. Dette vil være avgjørende for å håndtere den sterke veksten i både kraftforbruk og kraftproduksjon de kommende tiårene, samt å redusere strømtap.

Regionalnettet

Valdres og Gjøvikregionen – Områdestudien (Elvia) – kan du lese [her](#)

Valdres- og Gjøvikregionen har i dag tilstrekkelig nettkapasitet til ordinær vekst i husholdninger, næringsliv og elektrifisering, men møter betydelige utfordringer knyttet til større industrietableringer og ny kraftproduksjon. Gjøvikregionen er avhengig av krafttilførsel utenfra i vinterhalvåret, samtidig som aldrende infrastruktur, lokale kapasitetsbegrensninger og flaskehalser i nettet gjør at flere omfattende nettinvesteringer vil være nødvendige.

- **Kapasitet til normal vekst, men begrensninger for større prosjekter.** Regionalnettet har kapasitet til ordinær forbruksvekst, som boliger, fritidsboliger, elektrifisering av transport og mindre næringsutvikling. Større industri- og energiprosjekter vil imidlertid møte begrensninger i både regional- og transmisjonsnettet, og kan utløse omfattende og tidkrevende nettførsterkninger.
- **Lokale flaskehalser i transformator- og distribusjonsnettet.** Særlig Biri, Raufoss, Krabyskogen, Fall, Torpa, Begna og deler av Gjøvik, Fagernes og Vang har begrenset transformatorkapasitet og manglende reserver i distribusjonsnettet. Dette er de viktigste hindrene for tilknytning av nytt forbruk på kort sikt.
- **Stor vekst i etterspørsel etter nettilknytning.** Regionen har et maksimalt effektforbruk på rundt 400 MW, mens det er meldt inn planer om mer enn 350 MW nytt forbruk og over 800 MW ny kraftproduksjon. Flere modne produksjonsprosjekter står allerede i kapasitets-kø, noe som viser at dagens nett ikke er dimensjonert for den planlagte veksten.

- **Produksjonsoverskudd gir utfordringer i nettet.** Selv om regionen produserer mer kraft enn den forbruker over året, oppstår det tidvis store produksjonsoverskudd som er krevende å transportere ut av området. Flaskehalser i nettet gjør at produksjonen i enkelte perioder må tilpasses, og det oppstår også utfordringer med høye spenningsnivåer i 132 kV-nettet.
- **Betydelig behov for nettfornyelse og langsiktig planlegging.** Åbjøra-ledningene mellom Gjøvik og Valdres utgjør en sentral flaskehals og har et stort fornyelsesbehov etter flere tiår i drift. I tillegg er det behov for oppgraderinger av transformatorstasjoner, kontrollanlegg og en langsiktig plan for utviklingen av 66 kV-nettet rundt Gjøvik for å sikre kapasitet og forsyningssikkerhet i fremtiden.

Kongsvingerregionen – Områdestudien (Elvia) – kan du lese [her](#)

Kongsvingerregionen har i dag tilstrekkelig nettkapasitet til ordinær vekst i husholdninger, næringsliv og elektrifisering, men står overfor betydelige utfordringer knyttet til framtidig industriutvikling og ny kraftproduksjon. Regionen er avhengig av krafttilførsel utenfra vinterstid, samtidig som flere deler av nettet har begrenset kapasitet og et økende behov for fornyelse og oppgradering.

- **Tilstrekkelig kapasitet til normal vekst, men ikke til store nye etableringer.** Regionen har kapasitet til vanlig forbruksvekst som boliger, transportelektrifisering og mindre næringsvirksomhet. Større industri- og energiprosjekter møter derimot begrensninger i både regional- og transmisjonsnettet, og vil kreve omfattende og tidkrevende nettinvesteringer.
- **Lokale kapasitetsutfordringer i sentrale områder.** Eidskog, Skarnes og Odal har begrenset transformorkapasitet og er områdene med størst utfordringer for tilknytning av nytt forbruk. Manglende reservekapasitet gjør også vedlikehold og drift mer krevende enkelte steder.
- **Stor vekst i etterspørsel etter nettilknytning.** Maksimalt effektforbruk i regionen er i dag rundt 200 MW, mens det er meldt inn planer om nytt forbruk på over 335 MW. Dette representerer en betydelig belastning på eksisterende nett og vil kreve større investeringer dersom prosjektene realiseres.
- **Betydelige utfordringer knyttet til ny kraftproduksjon.** Regionen har forespørsler om mer enn 1 150 MW ny produksjon, hovedsakelig solkraft. Flere modne prosjekter står allerede i kapasitets-kø, noe som illustrerer at dagens nett ikke har kapasitet til å håndtere den planlagte veksten uten betydelige nettforsterkninger.
- **Aldrende nett og behov for oppgraderinger.** Flere sentrale 66 kV-forbindelser og transformatorstasjoner er bygget på 1950- og 1960-tallet og nærmer seg slutten av teknisk levetid. Særlig forbindelsen mellom Nord-Odal og Kvisler har dårlig tilstand og

krever tiltak innen få år. Fornyelse og modernisering av nettet er avgjørende for å sikre framtidig forsyningssikkerhet og kapasitet.

Hamarregionen – Områdestudien (Elvia) – kan du lese [her](#)

Hamarregionen har et robust og godt dimensjonert strømnnett for dagens forbruk og forventet ordinær vekst, men regionen er et kraftunderskuddsområde med svært begrenset lokal kraftproduksjon. Økende planer for nytt forbruk og ny kraftproduksjon, kombinert med kapasitetsutfordringer i enkelte deler av nettet og behov for reinvesteringer, gjør at det på sikt vil være behov for betydelige nettforsterkninger.

- God kapasitet til ordinær vekst, men begrensninger for store etableringer. Regionalnettet har kapasitet til normal vekst fra boliger, næringsvirksomhet og elektrifisering. Samtidig er det meldt inn planer om nytt forbruk på over 335 MW, og på lengre sikt rundt 1 300 MW. Større industrietableringer og effektkrevende virksomheter vil kunne kreve omfattende nettforsterkninger.
- **Lokale flaskehalser i transformatornettet.** De største kapasitetsutfordringene finnes i Rudshøgda, Furnes og deler av Stangeområdet, der transformatorkapasiteten er begrenset. Økt belastning eller nye større kunder kan utløse behov for investeringer tidligere enn planlagt.
- **Lite lokal kraftproduksjon gir avhengighet av overliggende nett.** Hamarregionen er et underskuddsområde med en makslast på 300-350 MW, mens lokal kraftproduksjon er svært begrenset. Forsyningssikkerheten er derfor avhengig av transmisjonsnettpunktene Vang, Minne, Vardal og Fåberg, samt den sammenkoblede Mjøsringen.
- **Stor interesse for ny kraftproduksjon utfordrer nettkapasiteten.** Det er meldt inn planer om lag 1 100 MW ny kraftproduksjon, hovedsakelig solkraft. Flere prosjekter er allerede satt i kapasitets-kø, noe som viser at eksisterende nett ikke kan håndtere all planlagt produksjon uten større nettutbygginger.
- **Aldrende infrastruktur krever fornyelse og oppgraderinger.** Særlig 66 kV-forbindelsen mellom Hamar og Lillehammer, som i stor grad stammer fra 1940-tallet, har begrenset restlevetid. Flere transformatorstasjoner og kontrollanlegg har også behov for oppgradering eller utskifting i løpet av de neste 5-10 årene for å opprettholde kapasitet og forsyningssikkerhet.

Nord-Gudbrandsdalregionen – Områdestudien (Fjellnett) – kan du lese [her](#)

Nord-Gudbrandsdalen har et todelt strømmnett der produksjon og forbruk i stor grad er skilt mellom et 132 kV-nett og et 66 kV-nett. Mens 132 kV-nettet har kapasitet til større uttak og i hovedsak brukes til kraftproduksjon, er 66 kV-nettet fullt utnyttet av eksisterende forbruk. Fremtidig vekst vil derfor i stor grad avhenge av økt transformator kapasitet og reinvesteringer i nettet.

- **66 kV-nettet har svært begrenset ledig kapasitet.** Det regionale 66 kV-nettet, som forsyner mesteparten av forbruket i Nord-Gudbrandsdalen, er fullt utnyttet. Nytt forbruk kan i praksis bare tilknyttes med vilkår om reduksjon eller utkobling ved behov, utover kapasitet som allerede er reservert til normal forbruksvekst.
- **132 kV-nettet har kapasitet, men brukes hovedsakelig til kraftproduksjon.** Det nyere 132 kV-nettet er bygget for transport av kraftproduksjon og har kapasitet til større effektuttak. Økt transformering mellom transmisjonsnettet og regionalnettene kan gi større mulighet både for nytt forbruk og ny produksjon i området.
- **Manglende reservekapasitet er en sentral utfordring.** Den viktigste driftsutfordringen er begrenset reservekapasitet i 66 kV-nettet. I perioder med høyt strømforbruk er forsyningssikkerheten delvis avhengig av lokal vannkraftproduksjon for å opprettholde nødvendig reserve.
- **Begrenset redundans øker sårbarheten.** 132 kV-nettet er i hovedsak bygget som et radilt nett uten alternative forsyningsveier. Vågåmo transformatorstasjon er det eneste punktet med redundans, noe som gjør deler av nettet mer sårbart ved feil eller planlagt vedlikehold.
- **Betydelig fornyelsesbehov i det eksisterende forbruksnettet.** Store deler av 66 kV-nettet ble bygget på 1960-, 1970- og 1980-tallet. Nettet skal derfor gradvis reinvesteres de kommende årene, samtidig som kontrollanlegg i transformatorstasjonene oppgraderes for å styrke forsyningssikkerheten og legge til rette for fremtidig utvikling.

Midt-Gudbrandsdalregionen – Områdestudien (Vevig) – kan du lese [her](#)

Gudbrandsdalen Energis regionalnett har i dag noe ledig kapasitet til nytt forbruk og god kapasitet for ny kraftproduksjon lokalt, men utviklingen begrenses av flaskehalser i transmisjonsnettet og behov for omfattende nettfornyelse. Høy belastning fra fritidsbebyggelse, aldrende infrastruktur og økende klimarelaterte påkjenninger gjør at spenningsoppgradering og kapasitetsøkning blir viktige tiltak i årene framover.

- **Noe ledig kapasitet til forbruk, men begrensninger i overliggende nett.** Regionalnettet har fortsatt ledig kapasitet til nytt forbruk, og tilknytning på vilkår kan gi bedre utnyttelse av nettet. Samtidig begrenser kapasitetsutfordringer i

transmisjonsnettet mulighetene for både nytt forbruk og ny produksjon, og bidrar til kø-utfordringer i hele Innlandet.

- **Aldrende nett krever oppgraderinger og spennings-løft.** Store deler av 66 kV-nettet består av eldre ledninger og anlegg. Nettutviklingen er derfor innrettet mot spenningsoppgradering til 132 kV, spesielt rundt Rybakken, Ringebu og Vinstra, hvor både alder og forventet kapasitetsvekst tilsier behov for investeringer.
- **Høy vinterbelastning utfordrer kapasiteten.** Omtrent halvparten av kundene i området er fritidsboliger. Dette gir svært høyt effektuttak i perioder med kulde rundt jul og nyttår, særlig i områdene Hafjell og Kvitfjell. For å redusere risikoen for overbelastning må det jevnlig gjennomføres driftsmessige omkoblinger i nettet.
- **Lokale flaskehalser og behov for kapasitetsøkning.** Rybakken transformatorstasjon er allerede høyt belastet vinterstid, mens Sør-Fron transformatorstasjon vurderes oppgradert for å avlaste både Vinstra og Ringebu. Forbindelsen mellom Harpefossen kraftverk og Ringebu transformatorstasjon har lavest overføringskapasitet i regionalnettet og er et prioritert område for videre utredning.
- **Økt sårbarhet for klima- og naturhendelser.** Regionalnettet er utsatt for flom, skred, sterk vind og trefall. Ringebu og Vinstra transformatorstasjoner er særlig flomutsatte, og Ringebu transformatorstasjon ble oversvømt under ekstremværet Hans i 2023. Mer ekstreme værhendelser gjør langsiktig nettplanlegging og beredskap stadig viktigere.

Lillehammerregionen- Områdestudien (Elvia) – kan du lese [her](#)

Lillehammerregionen har et relativt moderne og robust regionalnett med god kapasitet til ordinær befolkningsvekst, næringsutvikling og elektrifisering. De største utfordringene knytter seg til begrenset transformorkapasitet mot transmisjonsnettet, behov for tilrettelegging for større effektkrevende etableringer og avhengigheten av kraftimport i perioder med høyt vinterforbruk.

- **God kapasitet til vanlig vekst i forbruk.** Regionalnettet har kapasitet til å håndtere normal vekst fra boliger, fritidsboliger, næringsvirksomhet og elektrifisering av transport. Forventet befolkningsvekst og økt ladebehov vurderes å kunne håndteres innenfor dagens nettstruktur.
- **Transformorkapasitet er den viktigste begrensningen.** Selv om det er ledig kapasitet i regionalnettet, er transformeringskapasiteten mellom transmisjonsnettet og regionalnettet i Fåberg den viktigste flaskehalsen for både nytt forbruk og ny produksjon. Det pågår derfor arbeid for å øke kapasiteten i dette grensesnittet.
- **Store etableringer vil kreve nettforsterkninger.** Nye kunder med høyt effektbehov og større produksjonsanlegg vil utløse behov for investeringer i nye transformatorer og

annen nettinfrastruktur. I tillegg finnes det kapasitetsbegrensninger i transmisjonsnettet som påvirker muligheten for større tilknytninger.

- **Moderne nett med begrenset reinvesteringsbehov.** Store deler av 66 kV-nettet er oppgradert de siste 10-30 årene og har lang gjenværende levetid. Regionen har derfor få større fornyelsesbehov på kort sikt, med unntak av ledningen mellom Fåberg og Brumunddal som forventes oppgradert omkring 2030-2035.
- **Vinterforbruk og begrenset regulerbar produksjon gir sårbarhet.** Regionen er netto kraftprodusent over året, men har for lite regulerbar vinterproduksjon til å dekke forbruket i kalde perioder. Lillehammerregionen er derfor avhengig av import gjennom transmisjonsnettet på vinterstid, særlig når belastningen er høyest.

Nord-Østerdalregionen – Områdestudien (Elvia) – kan du lese [her](#)

Nord-Østerdalen har i dag et regionalnett med relativt god kapasitet for vanlig forbruksvekst, men området står overfor flere viktige utfordringer knyttet til transformator- og overføringskapasitet, aldrende 66 kV-anlegg og begrensninger for tilknytning av større forbruk og ny kraftproduksjon. Rendalen transformatorstasjon er det sentrale knutepunktet i forsyningen av regionen, og den pågående oppgraderingen fram mot 2027 er avgjørende for å styrke kapasiteten og møte fremtidige behov.

- **Rendalen er flaskehals og nøkkelpunkt for kapasitet.** Rendalen transformatorstasjon er det viktigste transmisjonsnettpunktet for Nord-Østerdalen. Kapasiteten mellom regionalnettet og transmisjonsnettet er i dag en begrensning for både nytt forbruk og ny kraftproduksjon. Pågående oppgradering med nye transformatorer og økt transformatorkapasitet vil forbedre situasjonen betydelig.
- **God kapasitet for ordinær forbruksvekst, men lokale begrensninger.** Regionalnettet har generelt kapasitet til økt forbruk fra husholdninger, fritidsboliger, næringsliv og elektrifisering av transport. Alvdal transformatorstasjon har allerede begrenset kapasitet for ytterligere forbrukstilknytninger. Større effektkrevende etableringer vil kreve omfattende nettførsterkninger.
- **Store produksjonsressurser, men begrenset nettkapasitet for nye prosjekter.** Regionen har betydelig kraftoverskudd og store vannkraftressurser, blant annet Savalen, Tolga og Einunna kraftverk. Det er meldt inn om lag 550 MW ny produksjon, hovedsakelig innen vann-, vind- og solkraft. Begrensninger i transformator- og nettkapasitet gjør at større nye produksjonsprosjekter kan utløse behov for nye ledninger og andre omfattende tiltak.
- **Aldrende 66 kV-anlegg representerer den største fornyelsesutfordringen.** 66 kV-ledningen Nedre Vinstra-Sollia-Alvdal og flere andre 66 kV-anlegg nærmer seg slutten av teknisk levetid. Disse anleggene har viktige funksjoner som reserveforsyning og

må på sikt fornyes. Derimot vurderes 132 kV-nettet fra 1970- og 80-tallet å ha tilstrekkelig tilstand uten større fornyelsesbehov de neste 20 årene.

- **Driftsmessige sårbarheter ved alternativ forsyning.** Ved feil eller revisjoner i Statnetts nett må Nord-Østerdalen i perioder forsynes fra Trøndelag. Dette kan gi utfordringer med lave spenninger og risiko for overbelastning på forbindelsen Ulset-Savalen. Kraftproduksjonen i området må i slike situasjoner tilpasses for å opprettholde trygg drift og forsyningssikkerhet.

Sør-Østerdalregionen – Områdestudien (Elvia) – kan du lese [her](#)

Sør-Østerdalen har gjennom de siste årene fått betydelige nettforsterkninger og spenningsoppgraderinger, noe som har gitt bedre forsyningssikkerhet og kapasitet for ordinær forbruksvekst. Samtidig står området overfor flere kapasitetsutfordringer knyttet til aldrende 66 kV-anlegg, begrenset transformeringskapasitet mot transmisjonsnettet og økende press fra ny kraftproduksjon og større effektkrevende etableringer.

- **Rendalen og Vang er sentrale flaskehalser for videre utvikling.** Transmisjonsnettpunktene Rendalen og Vang er avgjørende for forsyningen av Sør-Østerdalen. Transformeringskapasiteten mellom regional- og transmisjonsnettet, særlig i Rendalen, er allerede en begrensning for både nytt forbruk og ny produksjon. Selv om planlagte tiltak i Rendalen vil øke kapasiteten, møter store deler av området fortsatt begrensninger inn mot Vang transformatorstasjon.
- **God kapasitet for vanlig forbruk, men ikke for store effektuttak.** Regionalnettet har kapasitet til moderat vekst i husholdninger, fritidsboliger, landbruk, elektrifisering av transport og næringsvirksomhet med begrenset effektbehov. Større punktlaster, som datasentre eller annen kraftkrevende industri, vil kreve omfattende og tidkrevende nettinvesteringer. Det finnes allerede reservasjonskøer for større kunder med effektbehov over 5 MW eller energiforbruk over 20 GWh.
- **Økende produksjon skaper kapasitetsutfordringer.** Området har betydelig kraftproduksjon fra vannkraft, vindkraft og solkraft, med rundt 250 MW tilgjengelig vintereffekt. Sør-Østerdalen er netto kraftprodusent over året, men har lite regulerbar kraft og er derfor avhengig av import i vinterperioder. Det er lite ledig kapasitet for ny produksjon i de fleste stasjoner, og mye eksisterende produksjon skaper flaskehalser i både regional- og transmisjonsnettet.
- **Aldrende 66 kV-nett krever betydelige reinvesteringer.** Deler av 66 kV-nettet mellom Rendalen, Koppang og Rena er fra 1960-tallet og har behov for fornyelse. Rena transformatorstasjon har store reinvesteringsbehov og planlegges erstattet gjennom overføring av funksjonene til Rødsmoen transformatorstasjon. Også Heradsbygd transformatorstasjon og Skjefstadfossen kraftverk har identifiserte reinvesteringsbehov på sikt

- **Flaskehalser og drift utfordres av høy produksjon.** Ulike ledningstverrsnitt i 66 kV-nettet mellom Rendalen, Rena og Vang skaper kapasitetsbegrensninger. Ved høy samtidig produksjon fra vind- og solkraft oppstår flaskehalser som reduserer tilgjengelig nettkapasitet. Belastningen gjør det mer krevende å ta anlegg ut av drift for vedlikehold og revisjoner uten å påvirke forsyningssikkerheten.

9.4. Mulighetsrom ved planens handlingsprogram

Regional plan for nettinfrastrukturen er en plan etter Plan og bygningsloven § 8-1. Som en del av regional plan skal det samtidig utarbeides et handlingsprogram for gjennomføring av planen. Handlingsprogrammet skal vedtas av regional planmyndighet. Behovet for rullering skal vurderes årlig.

I regional plan skal områder/linjetraseer konsekvens utredes på overordnet nivå, i tråd med KU-forskriften § 18. (Den detaljerte konsekvensutredningen vil skje i forbindelse med konsesjonsbehandlingen etter energiloven).

Det er mulig at vi her kan se for oss et handlingsprogram som beskriver de ulike utviklingsprosjektene i transmisjons- og regionalnett som ikke kan bli prioritert i planprosessens første runde. Disse kan inngå i planens handlingsprogram, og gis en prioritering i forhold til konsekvensutredning §18 i forskrift om konsekvensutredning.

Når handlingsprogrammet vurderes rullert årlig kan handlingsprogrammet på denne måten bli en kontinuerlig oppfølging av regional plan. Dette vil også bidra til å konkretisere oppfølging av Områdeplan for Innlandet (transmisjonsnettet) og Områdestudier for regionalnettet.

Område	Linjetrasé/område	Beskrivelse	Kommentarer
Prioritet 1			
Prioritet 2			
Prioritet 3			

9.5. Begreper brukt i planarbeidet

Transmisjonsnett:	Transmisjonsnettet er hovednettet av overføringslinjer for transport av elektrisk kraft i Norge. Transmisjonsnettet dekker alle fylker og gir alle som handler med elektrisk energi , adgang til en felles markedsplass. Alle kraftlinjer med en spenning på 200 kV (kilovolt) eller høyere er å regne som transmisjonsnett. Nettet opererer normalt med spenningsnivåene 300 kV og 420 kV, og i noen tilfeller 132 kV. I transmisjonsnettet inngår også de norske delene av mellomlandsforbindelser til utlandet. Det er Statnett som eier og vedlikeholder transmisjonsnettet. De er også ansvarlig for planlegging og utbygging/utbedring av transmisjonsnettet.
Regionalnett:	Regionalnett er kraftnett som dekker større områder, for eksempel regioner eller fylker . Regionalnettene ligger rent fysisk mellom transmisjonsnettet og distribusjonsnettene . Spenningsnivået i regionalnettene ligger vanligvis på 66 eller 132 kV .
Målnett:	Målnettet er det langsiktige, planlagte og ferdig oppgraderte transmisjonsnettet i Norge slik det beskrives i nasjonale områdeplaner.
Ledetid:	Ledetid er den totale tiden det tar fra en beslutning fattes, eller en bestilling legges inn, til prosessen er helt ferdig og varen eller tjenesten er levert. I kraftbransjen brukes begrepet om tiden det tar fra planlegging til tiltaket er gjennomført – det vil si til ledningsnettet er bygget og tatt i bruk.
Nettap:	Når ledningene er gamle, for tynne eller overbelastete, yter de større motstand mot den elektriske strømmen. Denne motstanden gjør at en del av strømmen blir borte på veien i form av varme.
Prosjektpakker	Vi ser for oss at Regional plan for nettinfrastrukturen vil bestå av ulike «prosjektpakker», som defineres i kart. I samhandling med nettaktørene skal utvalgte linjer/traseer og områder for installasjoner prioriteres. Kunnskapsgrunnlaget skal ligge til grunn for en overordnet konsekvensutredning av disse utvalgte linjer/traseer og områder for installasjoner. Dette er det vi kaller et prosjektpakke.

Innlandet
fylkeskommune